

6 יוני 2022

לכבוד: חברות וחברי ועדת הבריאות

שלום רב,

הנדון: "פיקוח נפש" – הזנחה מתמשכת של מערך בריאות הנפש

1. איגוד העובדות והעובדים הסוציאליים מייצג את קרוב ל-20,000 העובדות והעובדים הסוציאליים בישראל אשר פוגשים מדי יום אנשים, בני נוער, ילדים, הורים, שנפגעים מהעדר מענים בתחום.
2. הידע המקצועי שלנו וניסיונו מראים, שהעדר המענים בתחום בריאות הנפש מייצר מצוקות אישיות וחברתיות אחרות, שניתן היה למנוע. כלומר: מי שלא מקבלים מענה למצוקה הנפשית, בשיעור גבוה יותר יתקשו להשתלב בשוק העבודה, יתמודדו עם קשיים בתוך המשפחה ובתפקוד ההורי, ינשרו ממסגרות חינוך, יהיו מעורבים בהתנהגות פלילית ועוד.

ממצאי סקר: זמני ההמתנה למעני בריאות הנפש גדלו, בזמן שהמצוקה הנפשית בציבור רק החריפה

3. בחודש ינואר 2022 ערכנו סקר בקרב 458 עובדות ועובדים סוציאליים מכלל הארץ, שבמסגרתו בחנו את זמני ההמתנה למענים בתחום בריאות הנפש.
4. כפי שכבר ידוע לכל, גם ממצאי הסקר מראים, שמאז משבר הקורונה גדלה המצוקה הנפשית בציבור: כ-80% מהעו"סיות דיווחו על גידול בחרדה ובדיכאון; 67% מהעו"סיות דיווחו על גידול בפגיעה העצמית ובעיות ההתנהגות אצל ילדים ובני נוער; 44% דיווחו על גידול באובדנות אצל ילדים ונוער ו-33% דיווחו על גידול באובדנות אצל בגירים; כ-45% דיווחו על גידול בהפרעות אכילה אצל ילדים ונוער וכ-30% דיווחו על גידול שלהן אצל בגירים.
5. ולצד זאת: 93% מהעו"סיות דיווחו על גידול בזמני ההמתנה מאז משבר הקורונה, מתוכן כ-60% דיווחו על גידול של למעלה מ-3 חודשים. כלומר, על זמני ההמתנה שעוד קודם היו ארוכים מדי, נוספו לפחות 3 חודשים.
6. ומה המשמעות?
 - א. זמן ההמתנה לטיפול נפשי בקהילה למבוגרים עומד, לפי 65% מהמשיבות, על למעלה מ-6 חודשים. רבע מהמשיבות דיווחו על זמן המתנה של למעלה משנה!
 - גם ילדים ובני נוער ימתינו זמן דומה, כאשר 60% מהעו"סיות דיווחו על זמני המתנה של למעלה מ-6 חודשים לטיפול נפשי בקהילה.
 - ב. זמן ההמתנה לאבחון פסיכיאטרי (הן לילדים והן למבוגרים עומד, לפי למעלה מ-60% מהמשיבות, על 3 חודשים ומעלה. לפי למעלה מרבע מהמשיבות הזמן עומד על בין 6-12 חודשים.
 - ג. בנוגע לטיפול בהפרעות אכילה למעלה מחצי מהמשיבות דיווחו על זמן המתנה שעולה על 3 חודשים לגבי בגירים ולמילה משליש דיווחו על זמן המתנה שעולה על חצי שנה לילדים ומתבגרים.

הבראה דחופה של מערכת בריאות הנפש

7. מערכת בריאות הנפש מחייבת תכנית הבראה מעמיקה, שכוללת הרחבה מיידית של כלל המענים בקהילה ובאשפוז תכנית הבראה זו מחייבת מימוש תקציבי, שיתוף פעולה בין-משרדי והירתמות של כל הנוגעים בדבר.
8. ולצד כל זה, יש לזכור: בתחום בריאות הנפש, כמו בשירותים החברתיים האחרים, לא ניתן לתת מענים הולמים ללא כוח אדם, עובדות ועובדים. כל התכניות להבראת המערכות לא יוכלו להיות מיושמות, מבלי לדאוג שלעובדות ולעובדים במערכות הציבוריות תהיה רשת מקצועית וכלכלית שתאפשר להם לבצע את עבודתם. הדבר נכון לעובדות ועובדים סוציאליים, למרפאות בעיסוק, לפסיכיאטריות ומתמחות, לאחיות, למדריכות, לפסיכולוגיות ואחרות.

איגוד העובדים הסוציאליים | רח' ארלוזורוב 93 | ת.ד. 156 תל-אביב 6209801

טל' 03-6921180 | פקס 03-6921143 | אתר ההסתדרות | www.histadrut.org.il | אתר האיגוד socialwork.org.il